

Tematické okruhy k zápočtovému testu z morfologie

1. Morfematická struktura slova

- morfematická analýza – bezprostřední složky struktury slova
- gramatické morfémy a jejich vlastnosti: afixy (tvarotvorné, slovotvorné), klitiky – vlastnosti auxiliáru *být*
- gramatické m. ve flexivních vs. aglutinačních j.
- alomorfie kořenů – morfonologické alternace (základní/odvozená) alternanta)
- distribuce alomorfů gramatických m. – fonologická/morfologická (tzv. variantní koncovky)
- supletivismus
- homonymie morfémů a synkretismus pádových morfémů

Lit.: MČ I (1986, s. 175-190)

Čermák, F. (1990): Syntagmatika a paradigmatika českého slova II., s. 9 – 24

Čermák, F.: Jazyk a jazykověda.

2. Kategorizace slov - slovní druhy

- klasifikace SD podle primární syntaktické fce a sémantických vlastností: základní/autosémantické SD, nadstavbové SD

Lit.: MČ II (1986), s. 13 - 19, s. 21 - 26

3. Jména a jejich gramatické vlastnosti

- syntaktická distribuce
- gramatické rysy: gramatický rod (vs. sémantický rod), číslo (vs. počítatelnost + vlastnosti číslovek), strukturní pády (+ vlastnosti předložek)
- deklinace – typy vnitro- a meziparadigmatického synkretismu

4. Adjektiva a jejich gramatické vlastnosti

- adjektivní deklinace: složená, jmenná, smíšená
- složené vs. jmenné tvary adj.: jejich morfologické vlastnosti a syntaktická distribuce

5. Slovesa a jejich gramatické vlastnosti

- gramatické rysy: osoba/číslo (+ vlastnosti osobních zájmen), čas, vid
- finitní, nefinitní tvary sloves (infinitiv, přechodníky, participia): gramatické vlastnosti, morfematická struktura, syntaktická distribuce

Lit. ad 3, 4, 5: Rusínová, Z.(1993): Současná česká morfologie - skripta; hesla z ESČ